

ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

www.iph.mk

Ул. "50 Дивизија" бр.6, 1000 СКОПЈЕ

Тел: 02 3 125 044, 3 223 033; Факс: 02 3 223 354

ОДДЕЛ ЗА ЕПИДЕМИОЛОГИЈА НА ЗАРАЗНИ ЗАБОЛУВАЊА

ОДДЕЛЕНИЕ ЗА ПРЕВЕНЦИЈА И КОНТРОЛА НА ЗАРАЗНИ ЗАБОЛУВАЊА

БИЛТЕН

за движењето на акутните заразни заболувања во Република Северна Македонија
во месец **април, 2021**

Скопје, 10.05.2021

Во текот на месец април 2021 година, во Република Северна Македонија, регистрирано е вкупно **64** заболено лице од акутни заразни заболувања (без COVID-19, грип, туберкулоза, СИДА, АФП и хронични носителства на хепатит Б и Ц и ХИВ) со вкупна инциденца од **3,1 на 100.000 жители**.

Во текот на месец април се бележи намалување на вкупниот број на заболени лица во однос на претходниот месец, март 2021 (n=102) и во однос на април 2020 (n=3.131).

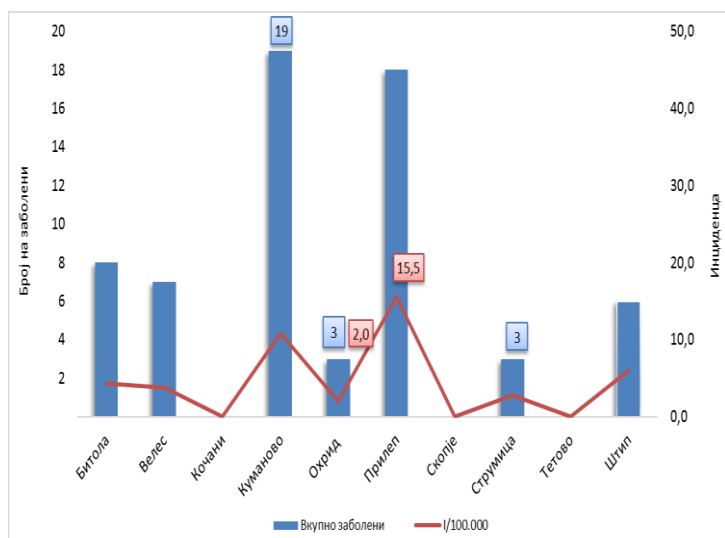
Намалувањето на бројот на заболени лица може да се објасни со текот на постоечката пандемија на COVID-19 и можното нарушување на системот за надзор со оглед на тоа што сите чинители се вклучени во одговор кон пандемијата.

Во месец април, најголем број акутни заразни заболувања на ниво на ЦЈЗ е регистриран на територија на ЦЈЗ Куманово (n=19 или 29,7%), а најмал број се регистрирани во ЦЈЗ Струмица и ЦЈЗ Охрид (n=3 или 4,7%). (Графикон 1)

Највисока инциденца на 100.000 жители на ниво на ЦЈЗ е регистрирана на територијата на ЦЈЗ Прилеп (I=15,5/100.000), а најниска е инциденца во ЦЈЗ Охрид (2,0/100.000). (Графикон 1)

Највисока инциденца на ниво на ПЕ е регистрирана на територијата на Крушево (I=63,0/100.000) со 6 заболени лица.

Графикон 1: Број на заболени и инциденца од акутни заразни заболувања по ЦЈЗ во април, 2021

Во месец октомври 14 ЦЈЗ/ПЕ не пријавија заболени лица на територијата што ја покриваат (Табела 1 во Прилог).

Во однос на поделбата на акутните заразни заболувања по групи, најголем број од заболувањата во месец април припаѓаат на **капкови заразни заболувања** (n=24; 37,5%) (Графикон 2), со инциденца од 1,2/100.000. Од нив, најголем број, процент (n=19; 79,2%) и инциденца (I=0,9/100.000), чинат пријавите на овчи сипаници. Следуваат 4 заболени лица од инфективна моноклеоза и еден случај на заразни заушки.

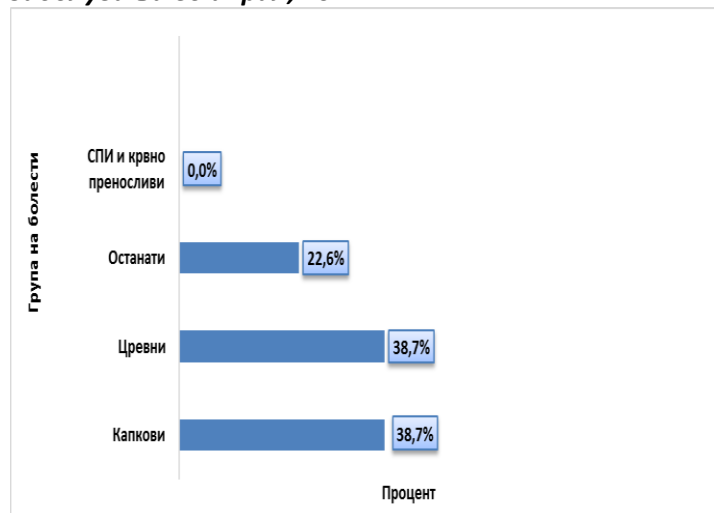
Со 24 број на заболени во месец април е групата на **цревни заразни заболувања** (37,5%). Од нив, најголем број, процент (n=19; 79,2%) и инциденца (I=0,9/100.000), чинат пријавите за ентероколитис. Во оваа група пријавени се и 3 инфекции предизвикани од E. coli и 2 случаи на салмонелози.

Во групата на **останати акутни заразни заболувања**, во април се регистрирани 14 случаи на шуга (I=0,7/100.000). (Графикон 2)

Во групата на **сексуално и крвно преносливи инфекции** (без ХИВ/СИДА) се регистрирани 2 заболени лица (3,9%, I=0,2/100.000). Пријавени се по еден случај на инфекции со хламидија и еден случај на вирусен хепатит Б. (Табела 1 во Прилог)

Не се регистрирани случаи на зоонози.

Графикон 3: Структура на заболени по групи на заболувања во април, 2021

ХИВ/СИДА И ДРУГИ СЕКСУАЛНО ПРЕНОСЛИВИ ИНФЕКЦИИ

Во текот на месеци јули, пријавени се 3 новислучаи на ХИВ/СИДА (Табела 3 - Прилог). Тритете пријавени лица се од машки пол, а во однос на возраста, две лица припаѓаат на возрасната група од 20-29 години и еден случај на 30-39 години. Според местото на живеење, случаите се од Охрид, Куманово и Струмица.

Согласно постоечката евиденцијата на пријавени случаи (заклучно со 31.03.2021), кумулативниот број на лица регистрирани со ХИВ/СИДА во Р. Северна Македонија, за периодот 1987–2021 изнесува 516.

Од вкупниот број на досега регистрирани случаи за кои има податок (n=512):

- 114 лица починале, а
- 398 лица живеат со ХИВ/СИДА.

ВАКЦИНО-ПРЕВЕНТАБИЛНИ ЗАБОЛУВАЊА

Во однос на вакцино-превентабилните заболувања, во април 2021, регистрирани се две заболени лица (без туберкулоза), со инциденца I=0,1/100.000 жители. (Табела 2 во Прилог)

Регистриран е еден случај на вирусен хепатитис Б и согласно Календарот за имунизација истиот не подлежи на вакцинација и не е вакциниран.

Во месец април пријавено е едно лице со заразни заушки од Македонски Брод, на возраст од 52 години. Се работи за лице со клиничка презентација на заразни заушки, без лабораториска потврда. Во однос на вакциналниот статус, истиот е вакциниран со една доза од МРП вакцина.

ЕПИДЕМИИ

Во текот на месец април, до ИЈЗ нема пристигната **пријава за епидемија на заразна болест.**

СМРТНИ СЛУЧАИ

Во текот на месец април не е **регистраан смртен случај** (без COVID-19, грип, туберкулоза, СИДА, АФП и хронични носителства на хепатит Б и Ц и ХИВ).

СОСТОЈБАТА СО COVID-19 ВО СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Во текот на месец април, на територијата на Р.С. Македонија на пријава на заболување/ смрт од заразна болест, пријавени се вкупно 5.111 случаи (I=247,0/100.000) и 78 пријави за смртни случаи.

Најголем број на заболени пријавени се од ЦЈЗ Битола (n=1.169) со инциденца (I=636,0/100.000), 1.102 пријави ЦЈЗ Велес (I=587,2/100.000) и од ЦЈЗ Кочани 982 со инциденца од 897,3/100.000.

Во текот на април, според податоците од кој располагаме согласно пријавите од лабораториите и анкетите добиени од центрите за јавно здравје, на територијата на Р.С. Македонија пријавени се вкупно 21.164 случаи (I=1.022,8/100.000) и 640 смртни случаи од COVID-19.

Најголем број на заболени пријавени се од ЦЈЗ Скопје (n=8.594; I=1.391,4/100.000), 1.626 пријави од Битола (I=1.595,3/100.000) и 1.613 од Куманово (I=1.130,4/100.000). Најголем број починати лица во месец април се регистрирани на територијата на Скопје – 200, следува Прилеп со 68 и Куманово - 50 смртни случаи.

Од почетокот на пандемијата, заклучно со 30.04.2021, пријавени се вкупно 152.580 случаи на COVID-19 (I=7.374,0/100.000) и 4.963 смртни случаи.

ГРИП/ ЗАБОЛУВАЊА ШТО ЛИЧАТ НА ГРИП

Согласно извештајот на Flu News Europe, активноста на вирусот на грип е на меѓусезонско ниво низ Европскиот регион. Од рутинскиот и сентинел надзорот, спорадично се детектираат Influenza А и В вируси. Пандемијата (КОВИД-19) има негативно влијание врз здравствениот систем и капацитетите за тестирање на земјите во Европскиот регион, вклучително и Р.С. Македонија (намалено пријавување на епидемиолошки податоци и намалено тестирање за грип). Бројот на тествани примероци во Европскиот регион е намален за 20%, но бројот на детектирани инфлуенца вируси е намален за 99%.

Во текот на месец април, пријавени се вкупно 148 случаи ($I=7,2/100.000$) на грип/ИЛИ во Р.С. Македонија. Од нив, најголем број на заболени ($n=146$) се пријавени од Дебар, каде е регистрирана и највисока кумулативна месечна инциденца ($526,0/100.000$).

Од почетокот на сезоната, пријавени се вкупно 1.038 случаи на грип/ ИЛИ со инциденца од $50,2/100.000$. Од нив, најголем број на заболени се регистрирани во Дебар ($n=723$) каде е регистрирана и највисока инциденца ($2.604,9/100.000$).

Во однос на дистрибуцијата по возрастни групи, најголем број на случаи се пријавени во возрастна група од 0-4 години - 364 случаи (35,5%), и истотака највисока инциденца од ($313,3/100.000$) се регистрира кај децата на возраст од 0-4 години.

Во Вирусолошката лабораторија на ИЈЗ, од почетокот на сезоната, пристигнати се 35 материјали од здравствените установи - од амбулантски и болнички лекувани пациенти за тестирање за присуство на вирусот на грип. Дополнителни 7.014 материјали се паралелно тестирани за грип и КОВИД-19. Детектирани се два позитивни материјали – Influenza B.

ЛАБОРАТОРИСКИ ИЗОЛИРАНИ ИЛИ НА ДРУГ НАЧИН ДОКАЖАНИ ПРИЧИНТЕЛИ НА ЗАРАЗНИ ЗАБОЛУВАЊА И РЕЗИСТЕНЦИЈА НА АНТИБИОТИЦИ

Во овој Билтен е даден приказ на евидентираните Пријави за изолиран-доказан причинител на заразна болест и резистенција на антибиотици, пристигнати во ИЈЗ во текот на месец април, 2021 година ($n=53$).

Пријави се добиени од микробиолошките лаборатории од териториите на 9 ЦЈЗ/ПЕ. Најголем број пристигнати пријави се од лабораториите кои се наоѓаат на територијата на ЦЈЗ Куманово ($n=15$; 28,3%) (Табела 4 во Прилог).

Најчесто докажани/ изолирани причинители во месец октомври се: *MRSA* ($n=11$; 20,8%), *Chlamydia trachomatis* ($n=9$; 17,0%) и *HBsAg* ($n=8$; 15,1%) (Табела 4 во Прилог).

Во однос на пријавите за резистенција на антибиотици, листа на резистенција е дадена кај 5 пријави за *MRSA*, две пријави на *Escherichia coli*, *ESBL* и по еден случај на *Salmonella enteritidis*, *Klebsiella species ESBL* и *Pseudomonas aeruginosa*.

Во однос на лабораториите кои пријавуваат резистенција, 4 се пријавени од микробиолошките лаборатории на територија на ЦЈЗ Битола и еден од ЦЈЗ Кочани.

БОЛЕСТИ КОИ СЕ РЕГИСТРИРААТ КАЈ СТРАНКИ ДРЖАВЈАНИ

Во текот на месец април, *не е пристигната* пријава за заразно заболување кај странски државјанин кој престојувал во Република Северна Македонија.

Од вкупно пријавените заболени лица во 2021 година, регистрирани се 4 пријави за ентероколит, два пријави на ентероколитис и по еден случај на инфективна мононуклеоза и салмонелоза.

Во однос на земјата на живеалиште на странските државјани, пријавените се 7 случаи од Косово и еден од Србија.

Кузмановска Г., Караџовски Ж., Ставридис К., Кочински Д., Балажи Л., Положани Е., Цветановска Ж., Столеска Илиоска Р., Исмени М. Чибешева Д., Биљали Е., Фејзула А.